

MERKURIUSZ

5/ 2018 (rocz. XIII)

wiepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Wydarzenia w Polsce – maj 1918

- 11 maja 1918 – Po wydaniu przez Niemców ultimatum, żądając złożenia broni przez wojsko polskie na Ukrainie, gen. Haller (posąg generała obok) na czele II Korpusu zdecydował się na walkę. 12-godzinny opór polskich oddziałów pod Kaniowem skończył się klęską. Połowa Korpusu została internowana, reszta (blisko 3 tys. żołnierzy, w tym gen. Haller) zdołała zbiec za Dniepr. Gen. Haller poprzez Moskwę i Murmańsk wy dostał się ostatecznie do polskiej armii tworzącej się we Francji.
- 21 maja 1918 – Niemcy wymusili na Korpusie gen. Józefa Dowbora – Muśnickiego przyjęcie umowy o rozbrojeniu. Część żołnierzy zbiegła na Murmań (rejon Rosji Północnej, nad Morzem Barentsa, przy granicy z Norwegią), skąd przedostawała się do Armii Polskiej we Francji.
- 29 maja 1918 – Przybycie do Warszawy nowo mianowanego wizytora apostolskiego Polski i Litwy, arcybiskupa Achillea Rattiego (późniejszego nuncjusza apostolskiego w Polsce, a od 1922 roku papieża Piusa XI). Przybycie oficjalnego przedstawiciela Watykanu oznaczało wyraźne poparcie Stolicy Apostolskiej dla odbudowywanej Polski. Nowy wizytator zorganizował w 1918 roku 3 konferencje episkopatu i doprowadził do mianowania szeregu biskupów.

Wg Wikipedii, publikacji Andrzeja Nowaka - Władysław Adamiec

Boże Ciało – wielkie święto kościelnej eucharystii

„Zróbcie mu miejsce, Pan idzie z Nieba!
Pod przymiotami ukryty chleba.
Zagrody nasze widzieć przychodzi
I jak się dzieciom Jego powodzi...”
(Franciszek Karpiński)

Boże Ciało zawsze obchodzi się w czwartek – jedenastego dnia po Zesłaniu Ducha Świętego – Zielonych Świątkach, między 21 maja a 23 czerwca.

Boże Ciało ustanowione zostało w 1264 r. kiedy to papież Urban IV, specjalną bullą, wprowadził je do kalendarza liturgicznego, obowiązującego w całym Kościele powszechnym. Zgodnie z intencją Kościoła święto to miało rozwijać kult Chrystusa w Eucharystii.

Od tego czasu po dziś dzień procesja wychodzi z kościoła i udaje się do czterech ołtarzy ustawionych na zewnątrz. Przy każdym ołtarzu czytana jest Ewangelia i udzielane wiernym błogosławieństwo Przenajświętszym Sakramentem.

W Polsce obchody Bożego Ciała odbyły się po raz pierwszy w 1320 r. w Krakowie. Kiedy Kraków był stolicą Polski najokazalsza procesja szła z Wawelu w kierunku Rynku. Uczestniczyli w niej duchowni, niezliczone zakony, bractwa kupieckie i cechy, profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego, rzesze wiernych. A za Przenajświętszym Sakramentem postępowali królowie polscy wraz z całym dworem. Przez cały czas trwania procesji były dzwony we wszystkich kościołach, grały trąbki, dudniły bębny, a nad tłumami unosiły się baldachy, chorągwie, feretrony.

Po przeniesieniu stolicy do Warszawy najwspanialsza procesja Bożego Ciała z udziałem króla szła z Katedry ku Krakowskiemu Przedmieściu. Procesja ta była starannie reżyserowana, o czym wspominają gazety z epoki. W 1736 r. przed Zamkiem Królewskim stanął jeden z ołtarzy, w którym „cztery kolumny wspierały baldachim przyozdobiony bogato; ten był aksamitny, karmazynowy, galonem i frędzlą złotą obsyty, na szczycie którego złożona była na poduszce karmazynowej aksamitna korona. Boki pokryte szpalerami Rzpolitej, pawiment [pomost], na którym ołtarz bogaty piękną nader wystawiony symetryją, suknem karmazynowym obity, do którego gradusy [stopnie] zielonym suknem usłane, dwa wierzchnie czerwonym akomodowane, piękną czyniły proporcję. Wokół ołtarza festony w wazonach były lokowane. Kamienice wszystkie przyozdobiono pięknymi obiciami, ulice umajone tatarskim zielem narzucono, regimenty dwa królewicza Ksawerego i gwardyi koronnej dwoma liniami po mieście całym rozstawiono. Królestwo procesyi asystowali, wojsko z ręcznej strzelby ogniem bieżącym, artyleriya z hukiem z armat kilkakrotny dała aplauz”.

W czasach saskich procesje te sływały z uroczystych salutów. Na wiwat strzelało nie tylko wojsko, ale i konfraternie kupieckie czy czeladź. Ulice warszawskie w Boże Ciało i przez całą oktawę pachniały wręcz prochem, a niedzielę po Bożym Ciele nazywano „prochowniczą”. Dopiero król Stanisław August Poniatowski zakazał całkowicie tych wiwatów. Procesje straciły na swojej malowniczości, ale miasto odetchnęło przed zmorą pożarów i bijatyk wywoływanych przez czeladź.

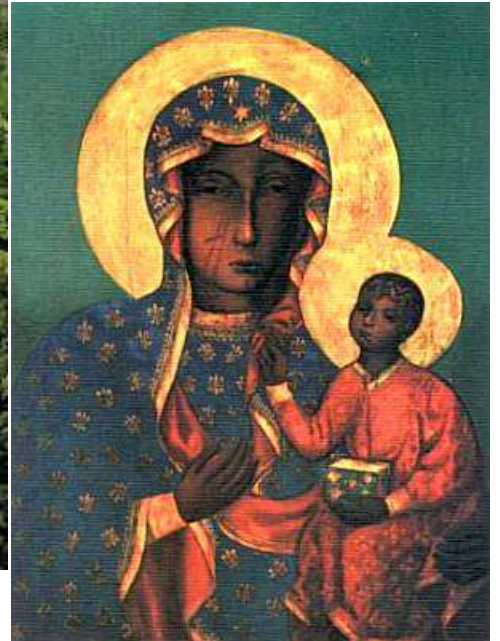
Do dnia dzisiejszego polskie procesje Bożego Ciała są uroczyste, okazałe i piękne. Nadal tłumnie uczestniczą w nich wierni, dziewczynki w bieli sypią kwiatki, ministranci dzwonią. We wszystkich wsiach i miastach parafianie budują ołtarze, ustrajane kwiatami i brzoźkami. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu na trasie przejścia procesji ustrojone były wszystkie bramy i okna. Sama pamiętam jak w latach pięćdziesiątych na warszawskiej Pradze pomagałam babci dekorować bramę i jak zawsze „nasz” obraz Matki Boskiej wisiał na kilimie, okrywającym bramę. Teraz coraz rzadziej widać dekoracje w oknach i na balkonach. Ale nadal we wsiach Mazowska – w Łowiczu, na Kurpiach, Podhalu i Sądecczyźnie tłumnie idą mieszkańcy w barwnych, regionalnych strojach i nadal umajają ołtarze. Jest tak jak Wł. Reymont opisywał w „Chłopach”: „Szykowali się do kościoła, a dziewczyny, które miały nosić feretrony i sypać kwiatem przed dobrodziejem na procesji, biegały kiej oparzone, jedno do drugich, przymierzać stroiki, a czesać się i cudeńka wygadywać między sobą, a starsi na gwałt stroili ołtarze: stawiali u młynarzów, przed plebanią, zamiast u wójta, i przed Borynami.(...)Zaś w kościele zaraz po sygnaturce rozpoczęło się nabożeństwo, dobrodziej wyszedł ze sumą i organy zagrały, ale snadź wnet po kazaniu uderzyły wszystkie dzwony, i huknęli takim śpiewaniem, jaże gołębie porwały się z dachów, i naród jął się wywalać wielkimi drzwiami, a nad nim wychodziły chorągwie pochylone, światła gorejące i obrazy, niesione przez dziewczyny w biel przybrane, zaś w końcu wynosił się czerwony baldach, a pod nim ksiądz ze złocistą monstrancją w ręku wolniuśko zstępował ze schodów. A kiej się jako tako ustawili do procesji, czyniąc wskroś ciżby długą ulicę, obrzeżoną zapalonymi świecami, dobrodziej znowu zaśpiewał: „U drzwi Twoich stoję Panie!...” A wszystek naród odgruchnął mu w jeden ogromny, niebosiężny głos: „Czekam na Twe zmiłowanie...”

Izabela Gass

Pielgrzymki majowe

Svatá Hora – Příbram, 12 maja 2018

Częstochowa, 26 maja 2018

Piekary Śląskie – 27 maja 2018

Twórca znanego kremu Nivea

Z pewnością nie jeden czy niejedna z nas używała, używa znaną kosmetykę marki Nivea, ale czy wszyscy wiemy kto ją wynalazł ?

27 kwietnia 1918 przed 100 laty w Hamburgu zmarł wynalazca najbardziej znanego kremu Nivea Oskar Troplowitz. Pochodził z żydowskiej rodziny, która v XVIII w. przywędrowała do Gliwic z miejscowości Troplowitz (obecnie Opawica, przy granicy polsko-czeskiej) od niej też rodzina przejęła swe nazwisko.

Oskar urodził się 18 stycznia 1863 r. przy obecnej ul.Dworcowej. W Gliwicach mieszkał do 7 roku życia. Ażeby umożliwić dzieciom lepsze wykształcenie rodzina przeniosła się do Wrocławia, tam uczęszczał do szkół a potem rozpoczął studia.

Idąc w ślady wuja, znanego aptekarza, swoje życie związał z farmacją. Jakiś czas pracował u niego w Poznaniu, w dalszym ciągu się kształcił. Ponieważ nie wystarczyła mu praca w aptece, spróbował więc rozpocząć własny biznes. W wieku 27 lat, przy finansowym wsparciu rodziny, wykupił zakład farmaceutyczny Carla Paula Beiersdorfa. Troplowitz dzięki swym pomysłom i wiedzy chemicznej doprowadził firmę do ogromnego rozwoju. Z małego laboratorium rozwinął firmę produkującą innowacyjne wyroby, rozprowadzane na cały świat.

Już w 1891 roku otrzymał swój pierwszy patent na procedurę osuszania maści, wprowadził również do produkcji plaster dla sportowców i plaster do klejeń technicznych.

W 1893 roku za namową znajomego stomatologa z Gliwic, dr Florisa stworzył Troplowitz pierwszą na świecie pastę do zębów. A w 1905 r. pojawiła się pasta o nazwie Pebeco a ta już była masowo produkowana firmą Beiersdorf. W 1901 r rozpoczął produkcję pierwszego samoprzylepnego plastra opatrunkowego. Po przejściu fabryki mydła, rozpoczął również produkcję mydeł toaletowych.

Pierwsza na świecie pomadka do ust również została wyprodukowana w fabryce Troplowitza.

Jednak najbardziej znane i doniosłe stało się wynalezienie w grudniu 1911 r. jak też wdrożenie do produkcji kremu Nivea, pierwszego kosmetycznego kremu produkowanego na skalę przemysłową.

Wcześniej kremy robione były w aptekach na zamówienie, były krótkotrwałe i szybko ulegały rozwarstwieniu. W trzy lata po wprowadzeniu na rynek, krem Nivea był już dostępny w 34 krajach.

Do produkcji kremu wykorzystał mieszkę wody, oleju i kwasu cytrynowego, ale rewolucyjne okazało się wykorzystanie zupełnie nowego składnika – eucerii.

Oskar Troplowitz był również przedsiębiorcą niezwykle dbający o swoich pracowników, każdy chciał u niego pracować. Wśród udogodnień znajdowały się: skrócony tygodniowy czas pracy z 60 do 56 godzin, z dotychczasowym wynagrodzeniem, premie gwiazdkowe i urlopowe, lekka praca dla kobiet ciężarnych, pokój dla matek karmiących.

Jego pasją była również sztuka.

W 1913 roky Oskar otrzymał duży spadek po rodzicach, z którego część pieniędzy przeznaczył na budowę pomnika dla miasta Gliwic, gdzie się urodził. Swojego prezentu dla Gliwic Oskar Troplowitz nigdy nie zobaczył, zmarł nagle na udar mózgu w 1918 r. Został pochowany w Hamburgu. Firma po Ostarze Troplowitzu do dziś znakomicie prosperuje a marka kosmetyków Nivea znana jest na całym świecie. W dowód uchonorowania zasług dla tego miasta, od 1971 r. jedna z ulic Hamburga nosi nazwę ulicy Oskara Troplowitza.

(informacja zaczerpnięta z prasy i internetu) Halina Irena Bukovska

Wiadomości Klubowe

W roku 2018 zostały wypisane następujące PROJEKTY na działalność Klubu:

1) **Stowarzyszenie Wspólnota Polska** – projekt wypracowany przez Władysława Adamca. Potrzeby w zakresie kosztów utrzymania siedziby sekcji Klubu Polskiego w mieście Lysá n/Łabą, koszt całkowity projektu 4 140 zł z tego 3 800 zł z pokrycia wnioskowanego, 340 zł z innych źródeł.

Stowarzyszenie Wspólnota Polska przekazuje środki finansowe z dotacji w wysokości **3 500 PLN**, z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia. Jest to mniej więcej 20 930 CZK.

Środki finansowe z dotacji zostaną przekazane po podpisaniu umowy przelewem na rachunek bankowy KpwP.

2) **Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie** – projekt wypracowany przez Władysława Adamca Klub Polski - Mercuriusz

koszt całkowity projektu 10 700 zł z tego Fundacja 8 700 zł, inne źródła 2 000 zł. Przyznano **8.700 PLN / 50.868 CZK** - już wpłynęły.

3) **Środki z funduszu polonijnego Ministerstwa Spraw zagranicznych** – projekt wypracowany przez Michała Chrzastowskiego

koncert patriotyczny 100 rocznicy państwowości - Artur Gotz, realizacja 10/11/2018

koszt całkowity projektu 35 000 CZK. Przyznano **1530 euro** (na zakup usług)/39 366,90 CZK.

4) **Środki z funduszu polonijnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych** – projekt wypracowany przez Michała Chrzastowskiego.

KPwP gości Polską Scenę Teatru Czesko-Cieszyńskiego

koszt całkowity projektu 62 000 CZK , realizacja 10/2018. Przyznano **1100 euro** (na zakup usług)/ 28303 CZK

5) **Środki z funduszu polonijnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych** – projekt wypracowany przez Michała Chrzastowskiego

Działalność KPwP, Teatr KLUB PL Praha, Chór KpwP – najmy pomieszczeń, spotkania koszt całkowity projektu 109500 CZK. Przyznano **1227 euro** (377 euro na zakup materiałów i wyposażenia, 850 euro na zakup usług)/31 570 CZK.

6) **Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie** – projekt wypracowany przez Michała Chrzastowskiego i Jevgena Morguna - dyrygent

Chór KPwP „A TO MY”. Koszt całkowity projektu 8 090 zł z tego 7 490 zł, kwota z Fundacji , inne źródła 600 zł. Środki nie były przyznane.

7) **Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie** – projekt wypracowany przez Michała Chrzastowskiego Teatr KLUBU PL w Pradze

koszt całkowity projektu 22 035 zł z tego 20 810 zł kwota z Fundacji, inne źródła 1 225 zł. Środki nie były przyznane.

Dodatkowo , dostaniemy od Ministerstwa Spraw Zagranicznych zwrot kosztów uczestnictwa w Polonijnym Festiwalu Piosenki w Opolu: 12 100 CZK, w tym nagranie 6000 CZK i wpisowe 4 osoby - 6 100 CZK, zapłacone z kieszeni własnej - do zwrotu. Koszty podróży w rachach Klubowych wydatków wg. projektu.

Projekty do Magistratu miasta stołecznego Praga – wypracowane przez Michała Chrzastowskiego wsparcie działalności KpwP - prowadzenie biura, wynajem sal na spotkanie i.t.p., „Setkání Kultur“, działalność Chóru „A TO MY”, działalność Teatru KLUBU PL Praga, wystawa i koncert patriotyczny setnej rocznicy państwowości - ogólna kwota grantu 231 000 CZK.

Środki przyznane: Teatr KLUB PL (wynajem sali na próby, zakup rekwizytów, kostiumów, honoraria) - **20 000 CZK**.

Jubileuszowa wystawa E.Grosse - wystawa dla szerszej publiczności, szkół plastycznych, przedstawiająca całokształt twórczej pracy autorki - **30 000 CZK**.

Koncert "Piosenki lat 20,30 z okazji setnej rocznicy państwowości , koncert planowany w DNM - **10000 CZK**.

Działalność Klubowa (administracja, utrzymanie biura, wynajem pomieszczeń dla spotkań KPwP oraz Chóru) - **10 000 CZK**.

Spotkania Kultur - wspólne muzykowanie mniejszości narodowych - **20 000 CZK**.

Halina Irena Bukovska

Informacje o najbliższych akcjach klubowych:

- 1) Ze względu na to, że poprzednio zaplanowany termin Walnego Zgromadzenia sprawozdawczo - wyborczego przypadła na święto Bożego Ciała (31.5.) **zarząd zdecydował odłożyć Walne Zgromadzenie na wrzesień.**
Nowy termin Zgromadzenia podamy na początku września. W czwartek **31 maja będzie więc tylko zwykłe spotkanie** klubowe (tym razem w galerii).
- 2) W niedzielę 3 czerwca o godzinie 13.30 Teatr Klubu Polskiego przedstawi sztukę wg dramatu Karola Wojtyły „Ecce Homo”. Przedstawienie odbędzie się w barokowym refektarzu klasztoru O.O. Dominikanów (wstęp od ulicy Jilskiej 7a lub po mszy przez kościół).
- 3) Nasze klubowe spotkanie przy ognisku odbędzie się już po raz drugi w ogrodzie plebanii kościoła świętego Bartłomieja w Kyjach, ul. Prelátská 12/10. Przystanek autobusowy Kyje – autobus 181 a 110.

Ognisko odbędzie się w sobotę 16 czerwca 2018 r.

W programie:

godzina 16 – koncert w miejscowym zabytkowym kościele. Wystąpią: Anna Nachman z Janem Bartą oraz chór klubowy.

godzina 17 – początek ogniska w ogrodzie plebanii.

Ognisko organizujemy jak zawsze pod hasłem: **Każdy gościem, każdy gospodarzem.** Na pewno i tym razem nie zabraknie domowych smakołyków.

Uwaga: kielbaski, pieczywo i musztarda będą na miejscu.

Zarząd Klubu Polskiego w Pradze

Merkuriusz Klubu Polskiego rocz. 13/2018
Projekt współfinansowany w ramach sprawowania
opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią
i Polakami za granicą

Redakcja i skład: Władysław Adamiec

MERKURIUSZ

SPORTOWY

Mundial 2018 – Rosja

Grupa A

LP.	Drużyna
1	Rosja
2	Arabia S.
3	Egipt
4	Urugwaj

Grupa B

LP.	Drużyna
1	Portugalia
2	Hiszpania
3	Maroko
4	Iran

Grupa C

LP.	Drużyna
1	Francja
2	Australia
3	Peru
4	Dania

Grupa D

LP.	Drużyna
1	Argentyna
2	Islandia
3	Chorwacja
4	Nigeria

Grupa E

LP.	Drużyna
1	Brazylia
2	Szwajcaria
3	Kostaryka
4	Serbia

Grupa F

LP.	Drużyna
1	Niemcy
2	Meksyk
3	Szwecja
4	Korea Płd.

Grupa G

LP.	Drużyna
1	Belgia
2	Panama
3	Tunezja
4	Anglia

Grupa H

LP.	Drużyna
1	Polska
2	Senegal
3	Kolumbia
4	Japonia

Podobają wam się stroje reprezentacji Polski na mundial w Rosji?

Anglikom nie. Właśnie w „Daily Telegraph” opublikowali ranking wszystkich mundialowych strojów - i domowych i wyjazdowych. Które miejsce zajęliśmy i co napisali o naszych strojach?

24. miejsce: Polska (domowe)

Dopiero na 24. miejscu wylądowały domowe stroje Polaków, które przez Anglików uznawane są za nudne i raczej do zapomnienia. Pocieszenie? Nie zajmujemy ostatniego miejsca w grupie. Stroje Senegalu ocenione zostały niżej - zajęły 39. i 54. miejsce.

44. miejsce: Polska (wyjazdowe)

Dużo niżej uplasowały się stroje wyjazdowe Polaków, również uznane za bardzo nudne. "Wszystko czerwone. Getry też. Czerwony. Czerwony. Czerwony. Zero zabawy" - czytamy.

SZEROKI SKŁAD REPREZENTACJI POLSKI

NA MISTRZOSTWA ŚWIATA 2018

Łączy Nas Piłka.pl

BRAMKARZE

BARTOSZ BIAŁKOWSKI ŁUKASZ SKORUPSKI
ŁUKASZ FABIĄŃSKI WOJCIECH SZCZĘSNY

OBROŃCY

JAN BEDNAREK MARCIN KAMIŃSKI
BARTOSZ BERESZYŃSKI TOMASZ KĘDZIORA
THIAGO CIONEK MICHAŁ PAZDAN
KAMIL GLIK ŁUKASZ PI SZCZEK
ARTUR JĘDRZEJCZYK

POMOCNICY

JAKUB BŁASZCZYKOWSKI KAROL LINETTY
PAWEŁ DAWIDOWICZ MACIEJ MAKUSZEWSKI
PRZEMYSŁAW FRANKOWSKI KRZYSZTOF MAĆZYŃSKI
JACEK GÓRALSKI SŁAWOMIR PESZKO
KAMIL GROSICKI MACIEJ RYBUS
DAMIAN KĄDZIOR SEBASTIAN SZYMAŃSKI
GRZEGORZ KRYCHOWIAK PIOTR ZIELIŃSKI
RAFAŁ KURZAWA SZYMON ŻURKOWSKI

NAPASTNICY

DAWID KOWNACKI KRZYSZTOF PIĄTEK
ROBERT LEWANDOWSKI ŁUKASZ TEODORCZYK
ARKADIUSZ MILIK KAMIL WILCZEK

